

ПРОГРАМА
фахового іспиту при вступі на навчання для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 263 Цивільна безпека (освітньо-професійна програма
Цивільний захист)

Вступні випробування проводяться з метою:

- перевірки відповідності знань, умінь та навичок вступників програмним вимогам;
- виявлення та оцінки рівня навчальних досягнень вступників ;
- оцінки ступеня підготовленості вступників до подальшого навчання в Університеті за спеціальністю 263 Цивільна безпека (освітньо-професійна програма Цивільний захист) для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти.

Завдання вступних випробувань полягає у тому, щоб оцінити наступні знання та вміння курсантів і студентів з наступних питань:

- загрози виникнення небезпеки, уражаючих чинників та їх впливу на населення;
- захист від уражаючих чинників джерела надзвичайної ситуації систем опалення, вентиляції і кондиціонування;
- відповідність відведеної території під нове будівництво вимогам норм з питань безпеки у надзвичайних ситуаціях;
- технічні заходи захисту будівель та споруд, населених пунктів, промислових та інших об'єктів від уражаючих чинників джерела надзвичайної ситуації;
- відповідність безпечності речовин, матеріалів, конструкцій, будівель та споруд вимогам державних стандартів, нормам і правилам у галузі цивільного захисту;
- небезпеки будівель та споруд на стадії будівництва та експлуатації;
- небезпеки процесів виробництва та потенційно небезпечних об'єктів на стадії експлуатації;
- відповідність автоматичних систем виявлення загрози виникнення техногенних надзвичайних ситуацій вимогам безпеки;
- небезпеки і рівні захисту апаратів і обладнання;
- ймовірності виникнення надзвичайних ситуацій техногенного походження та їх наслідків;
- ймовірності виникнення надзвичайних ситуацій внаслідок дії небезпечних природних явищ;
- масштаби надзвичайних ситуацій;
- заходи з попередження виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;
- аналіз аварійної обстановки (ситуації);

- контроль за забезпеченням дотримання вимог норм і правил з техногенної безпеки та цивільного захисту під час проектування будівель і споруд;
- забезпечення дотримання вимог норм і правил з техногенної безпеки під час виготовлення речовин і матеріалів, приладів, обладнання та іншої продукції;
- забезпечення дотримання вимог норм і правил техногенної безпеки під час будівництва, реконструкції, технічного переоснащення будівель, споруд та інших об'єктів;
- забезпечення дотримання вимог, норм і правил з техногенної безпеки під час експлуатації будівель, споруд та інших об'єктів;
- дії щодо попередження виникнення надзвичайних ситуацій та зменшення рівня вірогідного пошкодження;
- заходи щодо захисту населення і виробничого персоналу від наслідків аварії, катастрофи, стихійного лиха;
- дотримання безпеки та гігієни праці;
- функціонування особового складу оперативно-рятувального підрозділу у постійній готовності до дій за призначенням;
- наявність та утриманням у підрозділах аварійно-рятувального оснащення та матеріалів оперативного призначення;
- проведення занять з професійної підготовки;
- проведення заходів з пропаганди знань з питань цивільного захисту;
- дії щодо попередження виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;
- управління підрозділами сил цивільного захисту під час ліквідування наслідків надзвичайної ситуації, рятування людей, евакуації матеріальних цінностей;
- можливість виникнення небезпек, шкідливих та небезпечних чинників на об'єктах та територіях, що знаходяться у зоні відповідальності підрозділу;
- захист у разі виникнення надзвичайної ситуації;
- дії з ліквідування наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;
- безпечне використання пожежно-технічного, аварійно-рятувального обладнання та підтримання його у справному стані;
- забезпечення безперервної роботи засобів особистого захисту особового складу (захисних дихальних апаратів);
- забезпечення працездатності засобів зв'язку та управління.

НАЗВА РОЗДІЛУ, ТЕМИ	ЗМІСТ
БЕЗПЕКА ПОТЕНЦІЙНО НЕБЕЗПЕЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ВИРОБНИЦТВ	
Розділ 1. Теоретичні основи технології потенційно небезпечних виробництв	
Основні технологічні поняття. Класифікація технологічних процесів	– Основні технологічні поняття. Джерела інформації про технологічні процеси виробництва. – Класифікація основних технологічних процесів та апаратів. – Основні поняття та визначення безпеки виробництв.
Оцінка безпеки середовища всередині технологічного обладнання	– Небезпека утворення горючого середовища в апаратах з рідинами. – Небезпека утворення горючого середовища в апаратах з газами. – Небезпека утворення горючого середовища в апаратах з пилом та волокнами.
Небезпека виходу горючих речовин із нормально-працюючих технологічних апаратів	– Небезпека апаратів з відкритою поверхнею випаровування рідин. – Небезпека апаратів з дихальними пристроями. – Небезпека апаратів, що працюють під надлишковим тиском.
Небезпека виходу горючих речовин із пошкодженого технологічного обладнання	– Загальна характеристика аварійних ситуацій. – Основні параметри, що характеризують небезпеку в разі локальних пошкоджень апаратів. – Основні параметри, що характеризують небезпеку під час повної руйнації технологічного обладнання.
Категорювання приміщень і будівель за вибухопожежною та пожежною небезпекою	– Категорії приміщень за вибухопожежною і пожежною небезпекою. – Методи розрахунку значень критеріїв за вибухопожежною та пожежною небезпекою приміщень.
Категорювання зовнішніх установок та будівель за вибухопожежною та пожежною небезпекою	– Категорії будинків за вибухопожежною та пожежною небезпекою. – Категорії зовнішніх установок за вибухопожежною і пожежною небезпекою.
Характеристика виробничих джерел запалювання і причини їх виникнення	– Класифікація джерел запалювання, небезпека їх виникнення на виробництві. – Відкритий вогонь, розжарені продукти горіння і нагріті ними поверхні та заходи для їх запобігання. – Теплові прояви механічної енергії та заходи для їх запобігання. – Теплові прояви хімічних реакцій та заходи для їх запобігання. – Теплові прояви електричної енергії та заходи для їх запобігання.
Аналіз причин пошкодження технологічного обладнання	– Пошкодження технологічного обладнання в результаті механічних впливів. – Пошкодження технологічного обладнання в результаті температурних впливів. – Пошкодження технологічного обладнання в результаті хімічного впливу.

Причини та умови поширення пожежі на виробництві	– Умови поширення пожежі по виробничих приміщеннях і технологічних комунікаціях. – Запобігання поширення пожежі по виробничих приміщеннях.
Евакуація горючих речовин та матеріалів на випадок аварії або пожежі	– Евакуація ЛЗР-ГР, газів та твердих горючих матеріалів. – Методика розрахунку системи аварійного зливу рідин з апаратів.
Захист виробничих комунікацій та технологічних апаратів від поширення полум'я та вибуху	– Вогнезатримуючі пристрої на виробничих комунікаціях. – Види і конструктивні особливості вогнеперешкоджувачів. – Захист технологічного обладнання від руйнування під час вибуху.
Розділ 2. Безпека технологічних процесів потенційно небезпечних виробництв	
Безпека технологічних процесів транспортування	– Способи транспортування горючих рідин. – Класифікація та устаткування насосних станцій. – Безпека насосів та насосних станцій. – Способи транспортування горючих газів. – Компресори та компресорні станції, їх безпека.
Безпека технологічних процесів нагрівання та охолодження	– Способи нагрівання та види теплоносіїв. – Нагрівання ГР полум'ям і топковими газами. Призначення та будова трубчастих печей. – Небезпека та захист трубчастих печей.
Безпека технологічних процесів зберігання горючих речовин та матеріалів	– Зберігання ЛЗР та ГР в резервуарах. Резервуарні парки. – Небезпека процесів зберігання горючих рідин та заходи профілактики. – Небезпека зберігання горючих газів та заходи профілактики.
Безпека технологічних процесів ректифікації	– Процес ректифікації, основні поняття. – Ректифікаційні колони, їх будова та принцип роботи. – Небезпека процесів ректифікації та ректифікаційних колон. – Заходи профілактики виникнення аварій під час експлуатації ректифікаційних установок.
ТЕХНОГЕННА БЕЗПЕКА АЕС	
Розділ 1. Теоретичні основи атомної енергетики	
Фізичні основи атомної енергетики	– Будова атомів та їх внутрішня енергія. – Ядерні реакції.
Джерела радіації та її природа	– Радіоактивні речовини та промислові джерела іонізуючого випромінювання. – Одиниці виміру радіоактивності і дози випромінювання. – Закон радіоактивного розпаду.
Сучасний стан світової атомної енергетики	– Внесок ядерної енергетики у світове забезпечення електроенергією. – Українська атомна енергетика та її ядерно-паливний цикл.
Енергетичні ядерні реактори	– Класифікація ядерних реакторів. – Корпусні водо-водяні реактори. – Канальні водографітні реактори.
Компоновка АЕС. Технологічний процес одержання електроенергії	– Генеральний план АЕС. – Технологічна схема та компоновка енергоблоку з реактором ВВЕР-1000. – Технічне водопостачання.

Розділ 2. Основне технологічне обладнання, будівлі та споруди АЕС	
Компонування АЕС та її технологічна схема	– Генеральний план АЕС. – Технологічна схема та компоновка енергоблоку з реактором ВВЕР-1000. – Технічне водопостачання.
Експлуатація та обслуговування АЕС	– Режим роботи енергоблоків АЕС. – Експлуатація АЕС.
Обладнання I контуру технологічної схеми АЕС	– Парогенератор. – Головні циркуляційні насоси. – Головний циркуляційний трубопровід. – Компенсатор тиску.
Обладнання II контуру технологічної схеми АЕС	– Турбінні установки. – Теплообмінне обладнання АЕС. – Енергетична арматура.
Забезпечення радіаційної безпеки під час транспортно-технологічних операцій	– Устаткування для перевезення свіжого та відпрацьованого ядерного палива. – Перевантажувальне обладнання реактора ВВЕР. – Перевантажувальне обладнання реактора РБМК.
Розділ 3. Небезпека АЕС під час виникнення аварійних ситуацій	
Експлуатація та обслуговування АЕС	– Режим роботи енергоблоків АЕС. – Експлуатація АЕС.
Види радіаційних аварій на АЕС	– Можливі аварії на АЕС та їх характеристика. – Фази розвитку ядерних аварій.
Біологічна дія іонізуючого випромінювання	– Біологічна дія і уражаючі дози радіації. – Нормування радіаційної безпеки.
Захист від іонізуючих випромінювань	– Джерела випромінювання в ядерному реакторі. – Взаємодія нейтронів та γ-випромінювання з речовиною. – Матеріали і конструкція біологічного захисту ВВЕР.
Розділ 4. Забезпечення техногенної безпеки об'єктів АЕС	
Забезпечення пожежної безпеки АЕС	– Фактори пожежної небезпеки АЕС. – Пожежонебезпечні властивості речовин та матеріалів, які використовуються на АЕС. – Основні напрямки протипожежного захисту АЕС.
Забезпечення безпеки експлуатації АЕС	– Глибоко ешелонований захист на АЕС. – Попередження і ліквідація надзвичайних ситуацій на АЕС. – Фізичний захист АЕС.
Теоретичні основи ліквідації наслідків радіаційних аварій	– Планування заходів щодо дій персоналу при аварії на АЕС. – Структура та зміст розділу захисту населення у Плані реагування на радіаційні аварії. – Заходи щодо захисту населення і територій при аваріях на АЕС.
Організація захисту населення і територій при аваріях на АЕС	– Спостереження та оцінка фактичного радіаційного стану. – Рішення щодо заходів захисту населення.

РАДІАЦІЙНИЙ, ХІМІЧНИЙ ТА БІОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ	
Розділ 1. Організація захисту від впливу небезпечних речовин	
Організація захисту від впливу небезпечних речовин	– Загальні правила поведінки суб'єктів господарювання щодо захисту працівників від шкідливого впливу хімічних речовин. – Правила техногенної безпеки у сфері цивільного захисту на підприємствах, в організаціях, установах та на небезпечних територіях. – Особливості дій аварійно-рятувальних підрозділів під час ліквідації наслідків аварії.
Індивідуальні та колективні засоби захисту	– Класифікація індивідуальних засобів захисту від ЗМУ. – Індивідуальні засоби захисту органів дихання. – Засоби захисту шкіри та очей. – Колективні засоби захисту.
Розділ 2. Методи та засоби радіаційного та хімічного захисту	
Прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю	– Індикатори. – Рентгенометри. – Радіометри. – Дозиметри. – Військовий прилад хімічної розвідки.
Проведення деконтамінації постраждалих внаслідок дії хімічних, радіаційних чинників та біологічних агентів	– Засоби захисту персоналу. – Деконтамінація на догоспітальному етапі. – Деконтамінація на ранньому госпітальному етапі. – Проведення деконтамінації при масових випадках. – Проведення деконтамінації у поодиноких випадках.
Розділ 3. Організація та проведення навчально-тренувальних занять та робіт в умовах впливу небезпечних речовин	
Організація та проведення навчально-тренувальних занять та робіт в умовах впливу небезпечних речовин	– Режим роботи і відпочинку особового складу підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України під час виконання робіт у засобах індивідуального захисту (ЗІЗ). – Вибір ЗІЗ. – Порядок використання ЗІЗ. – Медичне забезпечення при роботі у ЗІЗ. – Підготовки особового складу, що залучається до виконання робіт у ЗІЗ.
ІНЖЕНЕРНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ ТА ТЕРИТОРІЙ	
Розділ 1. Основні вимоги норм проектування інженерно-технічних заходів цивільного захисту	
Державна система безпеки та захисту населення від НС	– Міжнародне гуманітарне право у сфері цивільного захисту. – Історія виникнення і розвитку сучасної системи цивільного захисту в Україні. – Законодавство України в сфері цивільного захисту.

Вимоги норм проектування інженерно-технічних заходів цивільної захисту до розташування об'єктів та планування і забудови міст	– Вимоги норм проектування інженерно-технічних заходів цивільної оборони до планування і забудови міст. – Вимоги норм проектування інженерно-технічних заходів цивільного захисту до розташування об'єктів.
Підвищення стійкості функціонування об'єктів сфери виробництва у надзвичайних ситуаціях	– Суть стійкості функціонування об'єктів сфери виробництва та способи її підвищення. – Методи оцінки стійкості функціонування об'єктів сфери виробництва до дії різних вражаючих чинників. – Шляхи і способи підвищення стійкості роботи ОГД.
Методика оцінки стійкості функціонування об'єктів сфери виробництва до дії різних вражаючих чинників	– Зонування території при вибуху газо-повітряної суміші. – Розрахунок стійкості до впливу ударної хвилі та землетрусу.
Розділ 2. Спеціальні стаціонарні захисні споруди	
Греблі, дамби, їх призначення та різновиди. Загальні принципи конструювання гребель та дамб	– Призначення гребель та дамб. – Класифікація гребель та дамб. – Загальні принципи конструювання гребель та дамб.
Підпірні стінки, їх призначення та різновиди. Впливи на підпорні стінки	– Призначення підпірних стінок. – Класифікація підпірних стінок. – Впливи на підпорні стінки.
Розділ 3. Заходи протидії небезпечним природним процесам	
Аналіз причин та факторів підтоплення та затоплення територій	– Підтоплення. Головні види підтоплення територій. – Класифікація причин та факторів підтоплення. – Причини та наслідки підтоплення урбанізованих територій.
Інженерний захист населення і територій від підтоплення та затоплення	– Граничні глибини залягання ґрунтових вод для територій міст і селищ. – Запобіжні заходи для захисту від підтоплення та затоплення.
Зсуви та зсувні процеси на території України. Інженерний захист населення і територій від зсувів	– Характеристика зсувів. – Умови виникнення зсувного процесу та класифікація зсувів. – Інженерно-геологічні типи схилів території України. Методи інженерно-геологічного вивчення зсувів. – Інженерний захист населення і територій від зсувів.
Загальна характеристика селів	– Загальні відомості про селі. – Основні характеристики селів. – Класифікація селів.
Інженерний захист населення і територій від селів	– Види споруд і протиселевих заходів для інженерного захисту від селевих потоків. – Основні розрахункові положення щодо протиселевих споруд.
Небезпечні геофізичні процеси	– Сейсмічні явища. – Види землетрусів. – Вивчення землетрусів.
Інженерний захист населення і територій від землетрусів	– Шкала сейсмічної бальності. – Сейсмічне районування території. – Вимоги до об'єктів, які будуються у сейсмічних районах.

Розділ 4. Заходи протидії небезпекам гідродинамічного характеру	
Небезпеки гідродинамічного характеру	– Стан гідродинамічних небезпек на території України. – Прорив греблі, дамби шлюзу з утворенням проривної повені. – Прорив греблі, дамби шлюзу з утворенням прориву та катастрофічного затоплення. – Розрахунок хвилі прориву.
Захист від небезпек гідродинамічного характеру	– Вражаючі фактори і наслідки гідродинамічних аварій. – Зони катастрофічного затоплення. – Програми протипаводкового захисту в Україні.
Розділ 5. Захисні споруди цивільного захисту	
Накопичення фонду захисних споруд та будівництва сховищ і протирадіаційних укриттів	– Класифікація захисних споруд цивільного захисту. – Способи створення фонду захисних споруд. – Основні положення щодо організації виконання заходів інженерного захисту населення на територіальному і місцевому рівнях.
Основні норми проектування захисних споруд	– Вимоги до розташування сховищ. – Конструктивні рішення сховищ.
Об'ємно-планувальні, конструктивні рішення та технічні системи життєзабезпечення захисних споруд	– Будівельні конструкції. – Електротехнічні пристрої і зв'язок.
Прийняття, введення в експлуатацію, порядок утримання та списання захисних споруд	– Прийняття, введення в експлуатацію захисних споруд. – Утримання захисних споруд цивільної захисту. – Експлуатація захисних споруд у мирний час.
Розділ 6. Захист населення та території від вибухових пристроїв та речовин військового та промислового призначення	
Зберігання та транспортування вибухових небезпечних пристроїв та речовин. Вимоги безпеки до складів вибухових речовин	– Класифікація складів вибухових матеріалів. – Загальні вимоги до місць зберігання вибухових матеріалів. – Характеристика складів вибухових матеріалів. – Транспортування вибухових речовин.
Відомості про вибухові речовини, класифікація та основні властивості вибухових речовин військового, промислового та спеціального призначення	– Вибухові хімічні сполуки. – Промислові вибухові речовини. – Основні компоненти вибухових механічних сумішей.
Захист населення та території при проведенні підривно-них робіт та розмінуванні	– Способи підривання і засоби ініціювання промислових вибухових речовин. – Захист населення та території при вогневому підриванні. – Захист населення та території при електричному підриванні.
Сили цивільного захисту. Переведення органів і сил цивільного захисту з мирного на воєнний стан	– Спеціалізовані формування. – Невоєнізовані формування. – Пункти управління, організація зв'язку та оповіщення.

ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ

Розділ 1. Наглядова діяльність у сфері пожежної та техногенної безпеки

Основні положення законодавства у сфері цивільної безпеки	– Створення урядового органу для здійснення нагляду та контролю за об'єктами. – Основні поняття та визначення класифікації НС. – Нормативно-правове забезпечення безпеки об'єктів господарської діяльності.
Вимоги законодавства до порядку здійснення нагляду та контролю у сфері господарської діяльності	– Основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. – Організація роботи органів ДСНС з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки.
Методичні рекомендації з організації наглядової діяльності у сфері пожежної та техногенної безпеки і цивільного захисту	– Критерії розподілу об'єктів за ступенем ризику. – Порядок проведення планових та позапланових перевірок профілактичного характеру об'єктів з питань цивільного захисту та техногенної безпеки.
Основні положення Кодексу про адміністративні правопорушення	– Адміністративне правопорушення та види адміністративних стягнень. – Постанови про накладення штрафу та розмір штрафів.
Адміністративна діяльність у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки	– Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері пожежної та техногенної безпеки. – Діловодство у справах про адміністративні правопорушення. – Порядок оформлення матеріалів в разі застосування запобіжних заходів.
Порядок надання права на початок роботи підприємств та використання об'єктів нерухомості	– Порядок надання права на початок роботи новоутворених підприємств, початок використання суб'єктом господарювання об'єктів нерухомості. – Порядок ліцензування господарської діяльності з питань пожежної та техногенної безпеки.
Загальні вимоги правил пожежної безпеки	– Організаційні заходи із забезпечення пожежної безпеки. – Загальні вимоги пожежної безпеки до територій, будівель, приміщень, споруд. – Протипожежне водопостачання.
Вимоги правил пожежної та техногенної безпеки до об'єктів з масовим перебуванням людей	– Вимоги правил пожежної та техногенної безпеки до навчальних та лікувальних закладів. – Вимоги правил пожежної та техногенної безпеки до видовищних та культурно-просвітницьких установ. – Вимоги правил пожежної та техногенної безпеки до підприємств торгівлі та харчування.
Вимоги правил пожежної безпеки до промислових підприємств	– Обов'язки підприємств, установ та організацій щодо забезпечення пожежної безпеки. – Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки промислових підприємств. – Загальні вимоги до промислових підприємств.
Вимоги правил пожежної безпеки до об'єктів зберігання	– Вимоги пожежної безпеки до складів зберігання хімічних речовин та газових балонів

Організація безпечного ведення вогневих ремонтних робіт	– Основні вимоги Правил пожежної безпеки з ведення вогневих ремонтних робіт. – Підготовка обладнання до проведення вогневих робіт. – Порядок проведення вогневих ремонтних робіт.
Вимоги до оснащення об'єктів вогнегасниками	– Загальні вимоги до експлуатації вогнегасників та їх розміщення. – Вимоги до оснащення об'єктів вогнегасниками.
Спеціальне навчання та перевірка знань працівників підприємств та організацій	– Спеціальне навчання та перевірка знань працівників, зайнятих на роботах з підвищеною небезпекою.
Порядок оформлення матеріалів про пожежі	– Обов'язки посадових осіб органів поліції та ДСНС під час огляду місця пожежі, виявлення та розслідування правопорушень, пов'язаних з пожежами. – Організація взаємодії під час розгляду заяв і повідомлень про правопорушення, пов'язані з пожежами.
Вимоги правил техногенної безпеки у сфері цивільного захисту на підприємствах, в установах, організаціях та небезпечних територіях	– Забезпечення техногенної безпеки на об'єктах. – Забезпечення техногенної безпеки на небезпечних територіях. – Організація заходів техногенної безпеки.
Організація перевірок діяльності міністерств, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування щодо виконання вимог законодавчих актів з питань техногенної та пожежної безпеки, цивільного захисту	– Загальні вимоги до проведення перевірки. – Особливості проведення комплексних, цільових та контрольних перевірок. – Порядок оцінювання діяльності міністерств та органів влади.
Розділ 2. Захист населення від надзвичайних ситуацій	
Основні завдання добровільної та відомчої пожежної охорони	– Порядок створення добровільної пожежної охорони. – Положення про добровільну пожежну охорону. – Положення про пожежно-технічну комісію.
Системи пожежної сигналізації та оповіщення	– Організація роботи центру приймання тривожних сповіщень. – Монтування систем передавання тривожних сповіщень. – Передача сигналу пожежної тривоги.
Вимоги до проведення евакуації населення у разі загрози виникнення надзвичайних ситуацій	– Вимоги законодавства з організації евакуації на об'єктах та територіях в разі виникнення НС. – Порядок створення та організація діяльності евакуаційних органів.
Прогнозування та спостереження щодо оцінки радіаційного та хімічного забруднення. Засоби індивідуального захисту	– Основні вимоги з організації прогнозування та спостереження на об'єктах. – Порядок забезпечення населення і працівників засобами радіаційного та хімічного захисту.
Створення, реєстрація та атестація аварійно-рятувальних служб	– Порядок створення, реєстрації та атестації аварійно-рятувальних служб. – Вимоги до роботи МАК.

Перевірка діяльності аварійно-рятувальних служб та порядок обслуговування ними об'єктів для запобігання виникнення НС	– Вимоги до проведення перевірки діяльності аварійно-рятувальних служб. – Обов'язки аварійно-рятувальних служб з організації профілактичної роботи на об'єктах, що підлягають обов'язковому обслуговуванню аварійно-рятувальними службами.
Порядок ідентифікації, паспортизації та реєстрації ПНО	– Визначення потенційної небезпеки об'єкту. – Порядок проведення ідентифікації, паспортизації та реєстрації потенційно небезпечних об'єктів.
Вимоги законодавства до об'єктів підвищеної небезпеки, Порядок ідентифікації та їх Декларування	– Методика проведення розрахунків з ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки. – Порядок розробки, проведення експертизи, погодження, реєстрації та обліку Декларацій безпеки.
Основні положення розробки ПЛАС та ПЛА	– Забезпечення безпечної експлуатації потенційно небезпечних об'єктів. – Порядок розробки, затвердження та погодження плану ліквідації та локалізації аварійних ситуацій і аварій.
Порядок створення страхового фонду документації. Засади функціонування та основні завдання державної системи СФД	– Політика держави у сфері створення та функціонування державної системи СФД. – Засади функціонування державної системи СФД.
Організаційна структура системи СФД України. Формування, ведення та використання СФД	– Суб'єкти державної системи СФД. – Порядок формування, ведення та використання СФД України.
Порядок створення матеріальних резервів	– Основні види матеріальних резервів, їх класифікація, порядок накопичення та використання в разі виникнення надзвичайних ситуацій.
Вимоги нормативно-правових актів до місць масового відпочинку на воді	– Заходи безпечної експлуатації місць масового відпочинку на водних об'єктах. – Порядок обліку, реєстрації та обстеження водних об'єктів.
Вимоги законодавства до відходів. Порядок паспортизації місць видалення відходів	– Класифікація відходів та порядок їх паспортизації. – Вимоги законодавства до ідентифікації та реєстрації небезпечних відходів на підприємствах.
ОРГАНІЗАЦІЯ СЛУЖБИ ТА ПІДГОТОВКИ	
Загальні засади організації служби	– Організація гарнізонної служби. – Організація караульної служби. – Обов'язки посадових осіб караулу. – Службова підготовка в підрозділах ОРС ЦЗ. – Порядок проходження служби цивільного захисту.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЛІКВІДАЦІЇ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТА ПОЖЕЖ	
Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідації різних НС.	– Види розвідок. – Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідації НС пов'язаних з руйнуванням будівель. – Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідації НС пов'язаних з затопленнями. – Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідації НС на транспорті. – Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідації НС пов'язаних з хімічним, радіаційним, біологічним забрудненням території.
ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ	
Основні етапи розвитку науки про захист людини від шкідливого та небезпечного впливу техногенного виробничого середовища	– Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. – Профілактика травматизму та професійних захворювань
Основи виробничої безпеки.	– Санітарногігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень – Електробезпека – Вимоги з безпеки праці в підрозділах ДСНС.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Кодекс цивільного захисту України (від 02.10.2012 р. № 5403-VI).
2. Закон України від 18.01.2001 р. № 2245-XIV “Про об’єкти підвищеної небезпеки”.
3. Постанова КМУ від 19.08.2002 р. № 1200 “Про затвердження Порядку забезпечення населення і особового складу невоєнізованих формувань засобами радіаційного і хімічного захисту”(із змінами).
4. Постанова КМУ від 11.07.2002 р. № 956 “Про ідентифікацію і декларування безпеки об’єктів підвищеної небезпеки”.
5. Наказ МВС України від 29.11.2019 р. № 1000 “Про затвердження Методики прогнозування наслідків викиду (випливу) небезпечних хімічних речовин під час аварій на хімічно небезпечних об’єктах і транспорті”.
6. Наказ МВС від 30.12.2014 р. № 1417 “Правила пожежної безпеки в Україні” (із змінами).
7. Наказ МВС від 05.11.2018 р. № 879 “Правила техногенної безпеки”.

8. Михайлюк О. П. Теоретичні основи пожежної профілактики технологічних процесів та апаратів / Михайлюк О. П., Олійник В. М., Мозговий Г. О. – Харків, 2004. – 407 с.
 9. Павлюк Ю. Е. Пожежна та техногенна безпека основних небезпечних виробництв. Частина 1. Пожежна безпека процесів та апаратів основних небезпечних виробництв / Нав-чальний посібник / Ю. Е. Павлюк, О. Ф. Бабаджанова. – Львів: ЛДУ БЖД, 2008. – 231 с.
 10. Тарнавський А. Б. Техногенна безпека АЕС: Частина 1 / Тарнавський А. Б., Сукач Р. Ю., Сукач Ю. Г. – Львів: Растр-7, 2014. – 372 с.
-